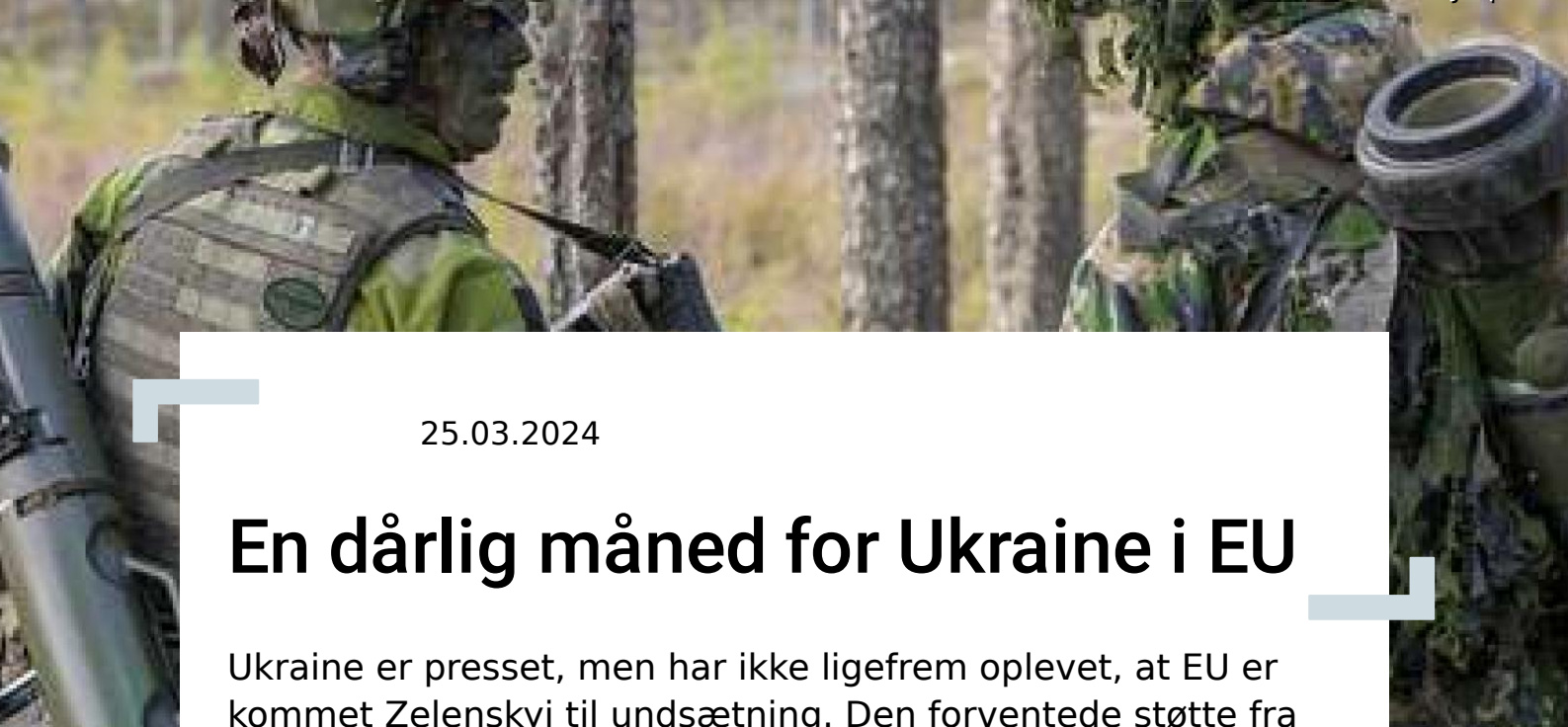

25.03.2024

En dårlig måned for Ukraine i EU

Ukraine er presset, men har ikke ligefrem oplevet, at EU er kommet Zelenskyj til undsætning. Den forventede støtte fra EU til Ukraine halter fortsat.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

"Marts måned bliver en rigtig god måned for os i EU". Sådan sagde Ukraines vicepremierminister Olha Stefanishyna, da jeg slutningen af februar var i Kyiv. Og en god måned var der mildest talt også brug for i en tid med mangel på ammunition, soldater og økonomiske tilsagn fra USA.

Men få uger efter det håbefulde budskab må man konstatere, at den ønskede optur udeblev. På det netop overståede EU-topmøde var der en betragtelig diskrepans mellem retorikken om at stå skulder ved skulder med Ukraine og de konkrete resultater. Og det på en aften, hvor der på ny var missiler og droner over samtlige regioner i Ukraine.

Det første eksempel på diskrepans var selve optakten. I stedet for øget økonomisk hjælp diskuterede medlemsstaterne pludselig, hvordan Ukraines landbrugseksport til EU kan begrænses. Især de polske og franske landmænd føler sig presset af konkurrencen fra Ukraine, og op til Europa-Parlamentsvalget taler de ikke for døde ører i Warszawa og Paris. Handelsrestriktioner kan komme til at koste Ukraine op mod 1,2 mia. euro. Ikke overraskende fik det præsident Zelenskyj til at råbe vagt i gevær: "Enhver nedgang i handlen er et tab af økonomiske midler, der kan stoppe Rusland."

Det andet eksempel er villighed til hurtigt at tilvejebringe flere økonomiske midler til Ukraine, f.eks. til våbenindkøb. Selvom der her var fremskridt, ikke mindst når det gælder muligheden for at anvende afkastet fra de indefrosne russiske aktiver, udeblev gennembruddet. Ordet "innovativ" forsvandt også fra topmødeerklæringen, da stats- og regeringscheferne bad Kommissionen om til juni at fremlægge finansieringsmodeller for, hvordan EU's forsvarsindustri kan løbes i gang.

Det tredje eksempel knytter sig udvidelsesforhandlingerne. På december topmødet var der ingen grænser for jubel over, at EU var blevet enige om at kunne åbne optagelseshandlinger med Ukraine og Moldova. Det skete efter Viktor Orbans herostratiske toiletbesøg. Dengang var den klare forventning, at den formelle forhandlingsåbning ville finde sted i marts. Ja, faktisk blev det fremstillet som om, at der slet ikke var noget at diskutere.

Men i februar luftede Kommissionsformand Ursula von der Leyen pludselig en helt ny tidsplan, hvor forhandlingerne først skulle åbnes efter Europa-Parlamentsvalget. Og som sagt så gjort. På topmødet forblev forhandlingslokalet lukket og ukrainerne måtte også lede forgæves efter en tidsplan. Det eneste, de kan knytte deres håb til er, at de praktiske forberedelser skal vedtages hurtigst muligt og "uden forsinkelser". Fra Kyiv havde Zelenskyj svært ved at skjule sin skuffelse: "[forhandlingerne] er et af

nøgleelementerne til at motivere vores folk i kampen mod Rusland - ukrainerne har brug for at se, at de kommer tættere på i EU". På topmødet var det derimod Bosnien-Hercegovina, der blev lovet en forhandlingsåbning og dermed fik styrket sit medlemskabsperspektiv.

Den manglende tidsplan giver af gode grunde dybe panderynker i Ukraine. For hvad er sandsynligheden for, at stats- og regeringscheferne kan blive enige i juni, når al fokus vil være på toppostkabalen? Derefter venter det ungarske EU-formandskab. Og hvorfor skulle Orban fremme en sag, han er inderligt imod?

Alt dette er måske ikke så overraskende i en tid, hvor stats- og regeringscheferne har blikket stift rettet mod Europa-Parlamentsvalget. Men netop det viser, at udvidelsen ikke opfattes som en folkelig vindingsag, og at der er betragteligt luft mellem handling og retorik.